

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23) te članka 43. Statuta Osnovne škole Brajda, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću održanom dana 18. lipnja 2025. godine, Vijeću učenika održanom dana 04. lipnja 2025. godine te Vijeću roditelja održanom dana 02. srpnja 2025. godine, Školski odbor Osnovne škole Brajda na 02. sjednici održanoj dana 10. srpnja 2025. godine donosi:

**ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO – OBRAZOVNE DJELATNOSTI
I OSTALIH RADNIKA
U OSNOVNOJ ŠKOLI BRAJDA**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati svi neposredni nositelji odgojno – obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Brajda, Ivana Rendića 6, Rijeka (u daljnjem tekstu: Škola).

Cilj je Etičkog kodeksa stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničava slobodu drugih osoba.

Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi učitelji i stručni suradnici u obavljanju svoje profesije čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno i etički odnose prema svojim kolegama, učenicima, roditeljima i ostalim građanima koji dolaze u kontakt sa Školom.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe muškoga i ženskoga spola.

II. TEMELJNA NAČELA

Članak 2.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

a. Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici trebaju poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

b. Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova. Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.

c. Načelo zabrane diskriminacije

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

d. Načelo jednakosti i pravednosti

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zloporabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

e. Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

f. Načelo profesionalnosti

Radnici, a osobito učitelj i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

g. Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

h. Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

i. Načelo uporabe hrvatskoga jezika i pisma

Nastavu i druge oblike odgojno-obrazovnog rada, Škola izvodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Obrazovanje djece pripadnika nacionalnih manjina, ostvaruje se prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te odredbama drugih propisa.

Škola može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz odobrenje nadležnog Ministarstva.

U redovitom ophođenju s učenicima, roditeljima i ostalim strankama - učitelji, stručni suradnici i ostali radnici koriste hrvatski jezik i latinično pismo, osim u slučajevima propisanim Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom i drugim propisima.

III. ODNOS UČITELJA, STRUČNIH SURADNIKA I OSTALIH RADNIKA PREMA PROFESIJI I INSTITUCIJI

Članak 3.

Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje – kao temelj moralne filozofije – čine bit etike učitelja i stručnih suradnika.

Članak 4.

Učitelj i stručni suradnik dužan je čuvati profesionalnu tajnu sve do njezina javnog objavljivanja.

Članak 5.

Učitelj i stručni suradnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih. Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 6.

Učitelj i stručni suradnik nastavu i ostale poslove mora održavati redovito, u utvrđenim terminima i trajanju. Ostali radnici moraju svoje poslove odraditi u utvrđenom radnom vremenu.

Učitelj je dužan sudjelovati u javnom i kulturnom životu Škole te u izvannastavnim aktivnostima u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima.

Članak 7.

Osobni izgled svih djelatnika mora biti na odgovarajućoj razini profesionalne ozbiljnosti. Odjeća treba biti čista i uredna, primjerena pozivu.

U slučaju kršenja odredaba iz ovog članka ravnatelj će djelatnika opomenuti i prema potrebi udaljiti s radnog mjesta.

Učitelj i stručni suradnik ne smije u Školi i izvan nje obavljati radnje koje bi umanjile ugled profesije.

Članak 8.

Učitelji i stručni suradnici sudjeluju u društvenom životu, kao i svi građani, ali su dužni svoj osobni angažman uskladiti s obvezama prema učenicima Škole, nastavi i interesima Škole kao odgojno – obrazovne ustanove, ne zloupotrijebivši svoj status i autoritet radi ostvarivanja osobnih interesa.

IV. ODNOS UČITELJA, STRUČNIH SURADNIKA I OSTALIH RADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 9.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili pristranosti na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovinskog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 10.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 11.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 12.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 13.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi prema određenim učenicima bili pristrani, a kod druge se djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 14.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima te im omogućiti odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 15.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 16.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljubljem.

Članak 17.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenika dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni zato što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju škole.

Članak 18.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkoga ili psihičkoga nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 19.

U obavljanju odgojno-obrazovnog rada učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezna je i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

V. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 20.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici dužni su imati profesionalan i korektan odnos prema roditeljima uz uvažavanje njihovih različitosti i čuvanje njihova dostojanstva.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika vodeći računa o dobrobiti djeteta. Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici trebaju se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobiju od roditelja, čuvati tajnost povjerljivih informacija te integritet roditelja i učenika.

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima, odnosno skrbnicima učenika.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici pred roditeljima moraju čuvati svoje dostojanstvo i dostojanstvo svojih kolega.

Članak 22.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 23.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 24.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

VI. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 25.

Odnos učitelja, stručnih suradnika i ostalih radnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Članak 26.

Međusobni odnos učitelja, stručnih suradnika i ostalih radnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 27.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici dužni su suzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugoga učitelja, stručnoga suradnika ili drugoga zaposlenika škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika ili ostalih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 28.

Prema strankama učitelji, stručni suradnici i ostali obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 29.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, zaposlenicima škole te svim drugim osobama s kojima učitelji, stručni suradnici i ostali radnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i primjereno profesiji koju obavljaju.

U svom profesionalnom ponašanju dužni su čuvati vlastito i kolegijalno dostojanstvo, ugled i integritet, pridonoseći time stvaranju pozitivne i poticajne radne i odgojno-obrazovne sredine.

Članak 30.

Učitelji, stručni suradnici i ostali radnici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji pretpostavka će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Ucjene, mito i korupcija te drugi oblici nepoćudnih utjecanja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno bacaju sjenu na ugled škole. Ista ponašanja mogu prouzročiti raskid ugovora o radu.

VII. OSTALE ODREDBE

Članak 31.

Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje te spolno ili verbalno uznemiravanje. U prostorima škole nije dozvoljeno uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Povređa odredaba ovog Etičkoga kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza za koje osoba treba odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 32.

Svi učitelji, stručni suradnici i ostali radnici koji temeljem svoga položaja u školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka.

Nije dopušteno otkrivanje povjerljivih podataka o učenicima, učiteljima, stručnim suradnicima i ostalim radnicima škole drugim osobama niti bilo kojoj drugoj strani, osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga tijeka posla u školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Članak 33.

Etičkoga kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji, stručni suradnici i ostali radnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Etičkoga kodeksa u radnom odnosu u školi.

Svaki učitelj, stručni suradnik i radnik koji bude zasnovao radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkoga kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa i pridržavati ih se u radu.

VIII. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 34.

Nepostupanje u skladu s načelima Etičkoga kodeksa, odnosno njegova svjesnoga kršenja, predstavlja povredu časti i radnih obveza.

Svaki učitelj, stručni suradnik i radnik ima pravo pokrenuti pred Etičkim povjerenstvom zahtjev za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 35.

Za praćenje primjene odredaba Etičkoga kodeksa i ispunjavanje obveza iz Etičkoga kodeksa u školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 36.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskoga vijeća. Mandat etičkoga povjerenstva je četiri godine.

Članak 37.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenoga djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa. Zahtjev za davanje mišljenja mora biti određen te mora točno i precizno opisati sljedeće:

1) načelno pitanje o kojem je riječ i/ili

2) konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje u skladu s kojim se s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkoga kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 38.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.

Pri donošenju mišljenja Etičko povjerenstvo može zatražiti pisanu izjavu zaposlenika na kojeg se odnosi pritužba izjave drugih zaposlenika koji imaju saznanja o sadržaju pritužbe.

Pri donošenju mišljenja nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva. Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo
- 2) navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir
- 3) stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne
- 4) razloge za mišljenje povjerenstva.

Mišljenje Etičkoga povjerenstva djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

IX. STUPANJE NA SNAGU

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Članak 40.

Stupanjem na snagu ovoga Kodeksa prestaje važiti Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Brajda (KLASA: 003-05/21-01/08, URBROJ: 2170-55-07-21-1) od 05. srpnja 2021. godine.

Predsjednik Školskog odbora:

Svjetlana Pantoš, mag.prim.educ.

KLASA: 011-04/25-01/02
URBROJ: 2170-1-70-07-25-1
Rijeka, 10. srpnja 2025. godine

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole i stupio je na snagu dana 11. srpnja 2025. godine.

Ravnatelj:

Ana Kurilić, mag.prim.educ.